

Mijn stad onze Planeet!

Maandblad - Juni 2014 - n° 89

ZOMERSPECIAL

ALLE BEETJES HELPEN, WANT WE ZIJN MET
MEER DAN EEN MILJOEN BRUSSELAARS

- 🕒 **Geluidshinder in Brussel** > p3
steeds meer
oplossingen
- 🕒 **Leefmilieu Brussel** > p6
dagelijks omgaan
met diversiteit
- 🕒 **Milieuconflicten** > p7
geïnterviewd
in een atlas

Eindelijk zomer! Profiteer
ervan om beter te isoleren

leefmilieu
brussel
.brussels

Profiteer van de zomer om beter te isoleren

Minder energie verbruiken: het blijft een van de grootste uitdagingen om het milieu te beschermen. Op wereldniveau worden de traditionele grondstoffen almaar schaarser en duurder, en dit leidt steeds meer tot conflicten. Op individueel vlak moeten we trachten ons eigen verbruik en onze factuur te beperken, door praktische ingrepen in ons dagelijks leven of enkele investeringen. Laten we de zomer benutten om de winter beter door te komen.

EWAV 2013: TWEE BRUSSELAARS WINNEN DE EUROPESE PRIJS

Over heel Europa werden **12.682 PROJECTEN** ingediend. 176 daarvan kwamen uit Brussel, waarvan er twee in Rome een Europese prijs in ontvangst mochten nemen. Een mooi succes voor de Europese Week van de Afvalvermindering 2013. En een extra reden om deel te nemen aan de editie 2014 en u online in te schrijven.

IN DE CATEGORIE 'ADMINISTRATIE': het gemeentebestuur van Elsene met het project "Recup' Day"

Het gemeentebestuur van Elsene lanceerde tal van initiatieven voor het grote publiek: een weggeefbeurs, een kennisbeurs (Foire aux Savoir-Faire), workshops 'boodschappen doen', 'koken en minder verspillen', 'afval sorteren' en 'composteren', een stand van het Repair Café, enz.

Isabelle Wouters, Eco-adviseur van de gemeente Elsene:

"De workshops stonden in het teken van plezier maken, concreet, ludiek en praktisch zijn: aspecten die de deelnemers enorm waardeerden. Alle activiteiten richtten zich tot het grote publiek en vonden plaats in het buurthuis Malibran. In totaal brachten we zo'n 250 mensen samen. Niet alleen een ruim, maar ook een divers publiek dat niet alleen bestond uit overtuigde mensen die al wisten wat ze moesten doen. Zonder de medewerking van verenigingen zoals 'Foire aux Savoir-Faire', 'Réseau des Consommateurs Responsables', 'Marché Gratuit', 'Worms', 'Repair Café', en tal van vrijwilligers aan de zijde van de gemeentediensten, zouden onze initiatieven nooit zo succesvol zijn geweest. De meeste deelnemers leerden interessante, nieuwe dingen en willen in de toekomst meer van dergelijke initiatieven zien. Daarom nemen we ook in 2014 deel aan de nieuwe editie van de EWAV."

Isabelle Wouters

IN DE CATEGORIE 'BURGERS': Céline Carbonnelle met het project 'Hebben is zilver, delen is goud'

Céline creëerde voor al haar collega's een platform, waarbij ze op een lijst de spullen kunnen aanduiden die ze thuis hebben liggen en die ze bereid zijn uit te lenen. *"De collega's kunnen de lijst via het Intranet raadplegen. Op de lijst staan de meest uiteenlopende zaken, zoals sportgerief, behangtafels, gezelschapsspellen, reisgidsen, ractlettetoestellen, enz. Zo vermijden we overbodige en vaak dure aankopen. Alle deelnemers, uit- en ontleners, staan samen in voor het beheer. Dat geeft het concept een sympathieke, collectieve dimensie."*

Céline Carbonnelle

Proficiat aan onze winnaars van 2013! Wilt u ook meedoen? Binnenkort is er opnieuw een Europese Week van de Afvalvermindering. De EWAV-editie 2014 vindt plaats van 22 tot 30 november 2014. U kunt uw project vanaf vandaag online inschrijven.

Meer info: www.leefmilieubrussel.be/ewav

SILENT BOX: ERVAAR TOTALE STILTE IN BRUSSEL

© Citizenne

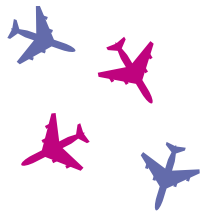
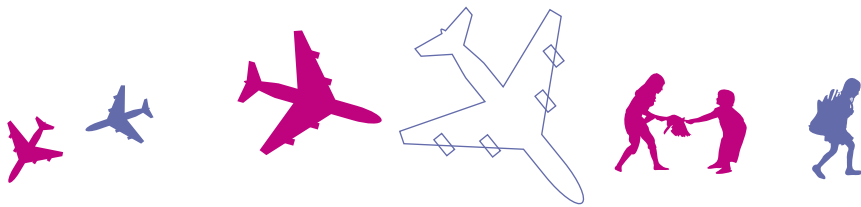
Heeft u soms last van al het stads-lawaai? Stap binnen in de Silent Box en ervaar totale stilte in het hartje van onze hoofdstad. De geluidsdichte box houdt halt op verschillende plaatsen in Brussel, telkens voor 1 tot 2 dagen.

U stoort zich aan al het getoeter? U krijgt het op uw heupen van al die ronkende motoren? U droomt van een stad waar rust heerst? Ervaar stilte in het hartje van onze hoofdstad. De Silent Box is een initiatief van de vzw Vormingplus Citizenne, initiatiefnemer van het BE SSST-project dat de Brusselaars van meer stilte, ruimte en rust in hun stad wil laten genieten. Deze geluidsdichte glazen ruimte geeft mensen de kans om zich 10 minuten lang volledig af te sluiten van alle geroezemoes in de stad.

Meer info over de verschillende plaatsen waar de Silent Box halt houdt op P8; www.citizenne.be

Mijn stad onze planeet

Versijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel-BIM - Gulleldele 100, 1200 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.irisnet.be - www.leefmilieubrussel.be
V.U.: F. Fontaine & R. Peeters. HOOFDREDACTEUR: Mathieu Molitor. HERLEZINGCOMITÉ: Florence Didion, Louis Grippa, Isabelle Degraeve, Rik De Laet. REDACTIE: Mathieu Molitor, Frédérique Bouras, Bénédicte Maniet, Magali Ronsmans, François Bonheure. VERTALING: Maarten Geerts. PRODUCTIE: www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © LEEFMILIEU BRUSSEL - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

LAWAAI in Brussel: ANTWOORDEN en OPLOSSINGEN

Brussel leeft. Bijgevolg is er zowel overdag als 's nachts lawaai. Volgens 70% van de Brusselaars is lawaai een van de belangrijkste vormen van milieuhinder die zijn levenskwaliteit ondermijnt. Permanente of tijdelijke blootstelling aan lawaai, overdag of 's nachts, heeft gevolgen voor de gezondheid en de levenskwaliteit in het algemeen. Om een geïntegreerd beleid tegen geluidshinder te voeren, voerde het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 1997 een specifieke wet in: de 'Ordonnantie betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving'. Het doel is het welzijn van de bevolking te verenigen met de behoeften op vlak van mobiliteit, economische activiteiten en vrijetijdsbesteding in onze hoofdstad. Kortom, Brussel strijdt tegen lawaai in al zijn vormen. In dit artikel vindt u drie concrete voorbeelden.

Het wegverkeer, vervoer, bepaalde kmo-activiteiten, het socioculturele leven, het buurtleven, enz. Lawaai komt uit verschillende hoeken, heeft verschillende intensiteitsniveaus en kan onze rust verstoren. Meer dan 60% van de klachten die Leefmilieu Brussel ontvangt, gaan over geluidshinder. Er is steeds meer lawaai in het verstedelijkte Gewest en de Brusselaars ondervinden vooral geluidshinder van weg- en luchtverkeer.

LAWAAI OP SCHOOL : CONCRETE EN TECHNISCHE HAALBARE OPLOSSINGEN

© Aude Vanlathem

In de meeste Brusselse scholen is er te veel geluidshinder. Dat heeft negatieve gevolgen voor iedereen: vermoeidheid, stress, vermindering van het leervermogen, concentratieverlies, enz. Er zijn verschillende bronnen van geluidshinder: echo of een slechte weerkaatsing van het geluid in de klaslokalen, geschreeuw in de gangen of op de speelplaats, lawaai van stoelen of van het bestek in de eetzaal, een slechte geluidsisolatie van de stookruimte, enz. Om het leefmilieu en de gezondheid te beschermen, moet dus ook de geluidshinder in onze scholen aan banden worden gelegd. Het is perfect mogelijk om de akoestiek van schoolgebouwen te verbeteren. Door luidruchtige lokalen te scheiden van de studiezaal of de rustruimte, door geluidsabsorberende materialen te plaatsen (op plafonds, muren, vloeren), door luidruchtige installaties te isoleren, door de muren tussen de klassen beter te isoleren, enz. Leefmilieu Brussel publiceerde recent een "Vademecum over geluidsoverlast in scholen". Dat document is gratis beschikbaar op onze website.

NACHTLAWAAI : DE GENTLEMEN NACHTRAVEN ZIJN TERUG

© Leefmilieu Brussel

Uitgaan, een glaasje drinken, zich amuseren... dat is belangrijk, dat is Brussel. Want we willen allemaal kunnen genieten van een nachtje uit en een rustige slaap. Laten we ons dus gedragen als Gentlemen Nachtraven. Deze zomer gaan artiesten van terras naar terras om feestvierders op een aangename manier eraan te herinneren dat ze kunnen feesten mét respect voor de burens. Zonder de moraalridder te willen spelen, wijzen de Gentlemen Nachtraven ons erop dat we samenleven en dat we allemaal wel eens hinder veroorzaken of ondergaan. Glaasje gedronken? Laat de burens asjeblieft ronken! Zo kan Brussel een dynamische en feestelijke stad blijven.

LAWAAIHINDER VAN VLIEGTUIGEN : CONSTANTE METINGEN

© Marc Barbay

In het Brussels Gewest meet een monitoringnetwerk permanent de geluidsniveaus over het volledige grondgebied. Op die manier kunnen we continu de geluidsomgeving evalueren. In het kader van de ordonnantie tegen geluidshinder voerde het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 1999 het besluit 'geluidshinder door luchtverkeer' in. Dit om de geluidshinder van het luchtverkeer op grondniveau te beperken. Het monitoringnetwerk telt 17 vaste meetstations: 9 daarvan richten zich specifiek op de geluidshinder door luchtverkeer en 3 op dat van het spoorwegverkeer. Als bestuurlijke overheid voor leefmilieu volgt Leefmilieu Brussel continu de geluidsoverlast op, controleert ze de naleving van de Brusselse normen en brengt ze op haar website de geluidshinder door het luchtverkeer in kaart.

MEER INFO

www.leefmilieubrussel.be/geluid
 Raadpleeg, bestel of download gratis onze publicaties: **Rustig wonen in Brussel, 10 tips voor minder geluidshinder, Vademecum over geluidsoverlast in scholen**: www.leefmilieubrussel.be/documentatie

“WINTER IS COMING”: profiteer van de

Het wordt zomer, en dan is energiebesparing het laatste waaraan we denken. Nochtans is het een geschikt moment om ons voor te bereiden op de koude periode die erop volgt en inspanningen te doen om te besparen op energieverbruik. In uw huis, door investe-

“MIJN HUIS IS NU GEÏSOLEERD DANKZIJ DE ENERGIE-PREMIES EN DE BRUSSELSE GROENE LENING”

De Brusselse groene lening geeft Brusselaars met een bescheiden inkomen de kans om energiebesparende maatregelen te financieren met een lening aan 0% interest. Alexandra Van Hecke woont alleen met haar zoon in een klein huis in Neder-Over-Heembeek en voldoet aan de leningsvoorwaarden.

Alexandra Van Hecke - Neder-Over-Heembeek

GETUIGENIS

Alexandra Van Hecke heeft haar huis geïsoleerd dankzij een Brusselse groene lening

Haar huis moest dringend gerenoveerd worden. “Mijn oude verwarmingsketel sloeg steeds aan. De warmte ontsnapte aan alle kanten. De gaten in het dak waren zo groot dat er zelfs water tot in mijn kamer lekte. Het Schaarbeekse Renovas, een vereniging die renovatieadvies verleent, leidde me naar Crédal en de Brusselse groene lening.”

ALLE UITGAVEN BLOOTGELEGD

Het eerste contact was meteen zeer positief, ook al werd Alexandra verrast door bepaalde vragen: “De adviseur microkredieten van Crédal vroeg me hoeveel

mijn katten me kosten, hoeveel ik maandelijks uitgaf aan de kapper, enz. Al mijn uitgaven werden in kaart gebracht. Dat iemand die je niet kent zo in je privéleven duikt, dat valt zwaar, zeker in het begin. Maar uiteindelijk bleek de hele oefening zeer waardevol. Zo hadden we een goede basis om op verder te bouwen.”

ONDERSTEUNING VAN BEGIN TOT EINDE

De begeleiding beperkt zich niet tot het financiële. “En dat is er nu net zo fantastisch aan. Ik kreeg van begin tot einde ondersteuning. De procedures voor de energie- en renovatiepremies zijn zo complex dat ik het zonder hulp al lang zou hebben opgegeven. De adviseur stond steeds klaar om me te helpen bij de keuze van de juiste aannemer en om zeker te zijn dat hun kostenraming voldeed

aan de voorwaarden van de premies.”

ZWARE ISOLATIE, LICHT TERUGBETALING

“Vandaag is mijn huis zeer goed geïsoleerd én uitgerust met een nieuwe condensatieketel. Hoewel oorspronkelijk de kosten van de andere werken – isolatie van het dak en de voorgevel en de installatie van superisolerend glas – al te hoog opliepen om terug te betalen. Rekening houdend met het feit dat ik de energiepremies zou gebruiken om een deel van de werken te financieren, mocht ik van de adviseur van Crédal de verwarmingsketel al laten installeren, zonder dat de aflossing van de lening te zwaar op mijn budget zou wegen. Hij was superefficiënt!”

BRUSSELAARS SLOTEN AL 537 LENINGEN AAN 0% INTEREST AF

De Brusselse groene lening is een energielening met een interestvoet van 0% van Leefmilieu Brussel in samenwerking met de alternatieve kredietmaatschappij CREDAL. De lening geeft Brusselaars met een bescheiden inkomen de kans om 500 tot 20.000 euro aan 0% interest te lenen om werken te financieren die de energie-efficiëntie van hun woning verbeteren (isolatie, ventilatie en hoogrendementsverwarming).

Volgens het laatste verslag van CREDAL van 31 maart 2014, werden de afgelopen vijf jaar al 537 Brusselse groene leningen toegekend.

Goed voor een bedrag van iets meer dan 5.290.000 euro dat aan 0%* interest werd geleend. Bent u eigenaar of huurder van een woning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en wilt u de energieprestaties van uw woning verbeteren, dan kan de Brusselse groene lening die werken mogelijk maken.

Meer info :

www.leefmilieubrussel.be/brusselsegroenelening
02 775 75 75, www.maisonenergiehuis.be/nl -
02 563 40 00, www.credal.be (FR) - 02 213 38 31.

*Lening met afbetaling tegen een debetretevoet van 0%, reëel jaarlijks kostenpercentage 0%, onder voorbehoud van aanvaarding van de bijzondere voorwaarden.

zomer om **BETER TE ISOLEREN**

ringen gefinancierd met de Brusselse groene lening aan 0%*. Of op school, door het verwarmingssysteem te verbeteren en onnodige energieverspilling op te sporen. In elk geval, door ons gedrag aan te passen en beter te isoleren.

© Fabienne Reiff

Jacht op energieverspilling in scholen.

Wie heeft er nog nooit door een te warme schoolgang met grote openstaande ramen gewandeld, zelfs in putje winter, omdat de verwarmingskranen het hele weekend hadden opengestaan? Waardoor de verwarmingskranen het hele weekend hadden opengestaan, ten koste van het energiebudget van de school. Om dergelijke verspilling zonder al te grote investeringen te vermijden, startte Leefmilieu Brussel PLAGE voor scholen.

Een PLAGE in de maak

Er wordt een energieverantwoordelijke aangesteld die nauw samenwerkt met de school: met de beheerder, de directeur, de technisch verantwoordelijke en externe dienstverleners, leraars en leerlingen. Eerst analyseert de energieverantwoordelijke het gebouw en bepaalt zo nauwkeurig mogelijk het verbruik. Op basis van die gegevens kan een actieplan worden uitgevoerd, onder het toezicht van de energieverantwoordelijke. Daarna worden de acties geëvalueerd en de resultaten ervan gecommuniceerd (financiële besparing en vermeden kWh).

De meest voorkomende ingrepen in scholen zijn:

- ◆ de regeling van het verwarmingssysteem verbeteren, herstellen of veranderen
- ◆ de oude thermostatische kranen vervangen
- ◆ de warmwaterleidingen isoleren en reflecterende schermen plaatsen achter de radiatoren
- ◆ mechanische deursluiters voorzien

PLAGE HELPT SCHOLEN BESPAREN OP HUN ENERGIEFACTUUR

Scholen hebben een enorm energiebesparingspotentieel. Ze benutten is een zware opdracht, maar de voordelen zijn navenant. Verspilling is niet onvermijdelijk, er bestaan tal van oplossingen. Daarom lanceerde Leefmilieu Brussel in 2009 een omvangrijk Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie (PLAGE). Doel is het energieverbruik in scholen verminderen door de verwarmingssystemen te verbeteren en door enkele kleine investeringen in het gebouw.

- ◆ de daken van de school isoleren
- ◆ de gebruikers van het gebouw over het juiste gedrag informeren en sensibiliseren
- ◆ snel tochtgaten afdichten
- ◆ de verdeelcircuits van de verwarming optimaliseren

Is PLAGE een waterdicht plan?

Uit de resultaten blijkt dat PLAGE voor scholen over de hele lijn een succes is. Zo daalde het energieverbruik met gemiddeld 18% en werd er 13.500 ton CO₂-uitstoot vermeden. Daarnaast werd 2,6 miljoen

euro bespaard op de totale factuur van alle betrokken schoolgebouwen. Besparingen die elders opnieuw kunnen worden geïnvesteerd, zoals in nieuwe uitrusting of pedagogisch materiaal. De PLAGE voor scholen had een groot bereik:

- ◆ 110 instellingen van het leerplichtonderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- ◆ 541.900 m², of 21% van de totale oppervlakte van het gebouwenpark
- ◆ 33.000 leerlingen
- ◆ alle netten van het leerplichtonderwijs.

SCHOLEN DIE HET GOEDE VOORBEELD GEVEN % %

- **Het "Athénée Royal Leonardo Da Vinci" in Anderlecht: 570 leerlingen; 26% bespaard op de verwarming en 82.811 euro op de factuur** dankzij een betere afstelling.
- **Gemeenteschool nr. 9 in Vorst: 418 leerlingen; 42% bespaard op de verwarming en 26.486 euro op de factuur**, door de klokinstelling van de verwarming aan te passen, de temperatuur lager in te stellen als er niemand aanwezig is en de verwarmingsbuizen te isoleren.
- **School "L'Autre Ecole" in Oudergem: 180 leerlingen; 24% bespaard op de verwarming, 3.753 euro op de verwarmingsfactuur en 21% op de elektriciteit**, door de circulatiepomp van het stooklokaal aan te sluiten op de regeling van de verwarming, door de motivatie van het schoolpersoneel en de gedragswijziging bij de gebruikers.
- **De Mariaschool in Schaarbeek: 250 leerlingen; 18,8% bespaard op de verwarming en 4.026 euro op de factuur.**
- **Het College Saint-Hubert (Watermaal-Bosvoorde): 774 leerlingen; 35% bespaard op de verwarming en 32.470 euro op de factuur**, door het optimaliseren van de bestaande regelparameters.

Meer info : www.leefmilieubrussel.be/plage

Ontdek PLAGE voor scholen in videovorm : www.vimeo.com/78802904

LEEFMILIEU BRUSSEL

engageert zich voor DIVERSITEIT

Leefmilieu Brussel viert dit jaar zijn 25ste verjaardag en bevestigt zijn engagement om diversiteit te bevorderen en te strijden tegen discriminatie. Het is belangrijk en noodzakelijk dat Leefmilieu Brussel de bevolking voor wie hij werkt, weerspiegelt. Zo is het steeds de bedoeling geweest om gelijke kansen te bevorderen en te strijden tegen discriminatie binnen ons Instituut. *Mijn stad onze planeet* gaat verder met haar overzicht van de verschillende beroepen die sinds vele jaren het Brusselse leefmilieu mee helpen vormgeven. En belicht zo de zeer diverse groep van medewerkers van Leefmilieu Brussel die zich dagelijks inzetten voor ons leefmilieu. Divers, maar met één gemeenschappelijk doel voor ogen: bijdragen tot de levenskwaliteit in Brussel en het welzijn van de Brusselaars.

VÉRONIQUE VERBEKE, BEHEERDER MILIEUGEGEVENS: “HET PUBLIEK INFORMEREN OVER DE STAAT VAN HET LEEFMILIEU”

“Mijn job bestaat erin om zo veel mogelijk gegevens over de staat van het leefmilieu te verzamelen. We analyseren de bestaande data om zo informatie over verschillende thema's te kunnen aanleveren: geluidshinder, natuur, groene ruimten, water, afval, luchtkwaliteit, energieverbruik, enz. Het is belangrijk dat we de staat van het leefmilieu kennen: we moeten weten of het beter of net slechter gaat zodat we het meest efficiënte beleid kunnen uitstippelen. Het is een job waarin we nieuwsgierig kunnen blijven. De komende jaren zullen we in onze job waarschijnlijk nog meer aandacht besteden aan duurzame, socio-economische en culturele ontwikkeling, binnen zeer verschillende thema's. We zullen ook de voorgaande beleidsmaatregelen moeten evalueren, nagaan welke veranderingen het beleid heeft teweeggebracht.”

Véronique Verbeke

© Arnaud Ghys

RAUL NAJARRO MENDIVIL, ECOKANTONNIER: “EEN EVENWICHTIGE BIODIVERSITEIT VRAAGT TEAMWERK”

“Ik werk in de moerassige natuurreservaten. Mijn werk is seizoensgebonden: vijvers en poelen reinigen, enz. We werken in team om de biodiversiteit in evenwicht te houden. De natuur heeft ons elke dag nodig. De biodiversiteit beschermen, dat is actie ondernemen voor de toekomst van onze maatschappij, ervoor zorgen dat we onze leefomgeving in een behoorlijke staat achterlaten voor de toekomstige generatie. We zijn als het ware de werkmieren van het bos of de maatschappij. Ik ben muzikant van opleiding en kwam bij Leefmilieu Brussel terecht via een integratie-initiatief rond natuurprojecten. Ik studeerde voor bosarbeider en liep stage bij het departement “Bossen en natuurreservaten”. Ik ging daarna terug naar school om houthakker te worden, studeerde bosbeheer en timmerwerk en sindsdien werk ik al 18 jaar voor Leefmilieu Brussel. De komende jaren zullen we het geschenk dat de natuur is moeten blijven beschermen, de maatschappij tonen dat we er deel van uitmaken en dat we er dus respect voor moeten opbrengen.”

Raul Najarro Mendivil

© Arnaud Ghys

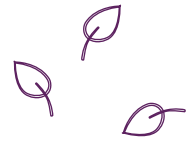
OMDAT DIVERSITEIT IN ONZE NATUUR ZIT, ENGAGEERT LEEFMILIEU BRUSSEL ZICH ACTIEF

Diversiteit gaat iedereen aan: verschillen op vlak van cultuur, geslacht, gaardheid, leeftijd, gezondheids-toestand, enz. De werknemers van Leefmilieu Brussel ervaren deze diversiteit dagelijks: binnen hun team, tussen collega's, ten opzichte van hun oversten en van het publiek voor wie ze werken. Diversiteit respecteren is een collectief engagement waarvoor wij ons inzetten, als overheidsdienst en als individu dat er deel van uitmaakt. We streven dagelijks naar respect voor verschillen, gelijke kansen en niet-discriminatie, zowel in ons taalgebruik als in onze handelingen naar collega's of naar het publiek toe.

Milieugerechtigheid: **ONLINE ATLAS** inventariseert **MILIEUCONFLICTEN** wereldwijd

www.ejatlases.org

De toenemende consumptie van grondstoffen voedt steeds meer conflicten in de wereld.

Mijnconflicten in Zuid-Amerika, de opslag van afval of de bouw van kerncentrales in Europa, waterbeheer langs de Himalaya of het biodiversiteitsbeleid in Afrika, enzovoort. Het Europese project EJOLT (Environmental Justice Organisations, Liabilities and Trade), bestaande uit burgerverenigingen en universiteiten, publiceerde een online atlas die milieuconflicten over de hele wereld inventariseert. De atlas is zeker niet volledig, maar toont ons bijvoorbeeld wel dat het aantal milieuconflicten in de wereld toeneemt.

Over heel de wereld vechten gemeenschappen dagelijks om hun land, lucht, water en natuurlijke grondstoffen tegen schadelijke milieueffecten te beschermen. De primaire grondstoffen die onze economie voeden, komen uit verschillende netwerken voor winning, omvorming en distributie waarop we naargelang onze behoeften een beroep doen. De milieupact van deze processen weegt zwaar op de arme bevolking, en is vaak niet zichtbaar voor de consumenten en moeilijk te koppelen aan de eindproducten. De atlas voor milieugerechtigheid wil die impact tonen en zo landen en bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het onrecht onder druk zetten om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Een ongelijke wereld, steeds meer conflicten

De online atlas van milieuconflicten stelt ons in staat om informatie in te winnen en documentatie te verzamelen, zodat we de situatie per land, bedrijf, grondstof, conflicttype of sector kunnen onderzoeken. De kaart maakt duidelijk dat we in een ongelijke wereld leven waarin er steeds meer milieuconflicten zijn. Ze toont ook wie erbij wint en wie opdraait voor de ecologische en maatschappelijke kosten van de economische groei: de overconsumptie van de rijken leidt vaak tot geweld bij de armen. De atlas toont bovendien dat er een verband is tussen de huidige werking van de economie en de milieupact.

Het zijn altijd de armste gemeenschappen die de hoogste ecologische prijs betalen voor de winning van grondstoffen.

Onrustwekkende evoluties

De voortdurende zoektocht naar nieuwe grondstoffen zorgt voor winningsactiviteiten op steeds meer locaties, tot en met beschermde plaatsen zoals Antarctica en afgelegen bossen waar nog inheemse volkeren wonen. De kaart vertelt ons ook het verhaal van ecologische plunderingen, roof, ecosegregatie, de frequente straffeloosheid voor milieumisdadigers of de vervolging van milieuactivisten.

Overwinningen voor het milieu

Gerechtigheid is doorgaans een verre droom voor de getroffen bevolking: bedrijven worden vaak niet gestraft voor hun misbruiken en inbreuken tegen de mensenrechten. Lokale overheden zijn vaak niet bij machte om bedrijven te vervolgen of willen ze niet vervolgen omdat ze hun investeringen broodnodig hebben. Geluk-

kig toont de online atlas ook het verzet tegen dit onrecht en gemeenschappen die in actie komen. In 17% van de gevallen die op de kaart staan aangeduid, is het milieurecht succesvol aangepakt. De gewonnen rechtszaken versterken de betrokken gemeenschappen: het zijn bewijzen van de kracht van protest en van de mogelijkheid om bepaalde politieke beslissingen te beïnvloeden.

EN IN BELGIË?

De atlas is een goudmijn van informatie en netwerking, en vormt een pleidooi ten voordele van het milieu. Strategen, militanten, onderzoekers en leerkrachten zullen deze databank voor verschillende doeleinden kunnen gebruiken. Alsook burgers die meer willen weten over de vaak onzichtbare conflicten die zich in de wereld afspelen. De atlas voor milieugerechtigheid is verre van exhaustief: hij bevat op dit moment zo'n 1.000 conflicten wereldwijd. Bedoeling is de zichtbaarheid van de milieuconflicten te vergroten door ze te tellen en ze publiek te maken. Voor België vermeldt de atlas twee probleemgevallen m.b.t. het milieurecht.

Meer info: www.ejolt.org

HET LEEFMILIEU OP SCHOOL: EEN DUWTE IN DE RUG OM U OP WEG TE HELPEN

Projectoproepen, informatiecentrum, ervaringen delen... NME (natuur- en milieueducatie) op school is de ideale gelegenheid om de impact op het milieu te verkleinen en dit binnen het leerplan en door de leerlingen te sensibiliseren voor de uitdagingen wat betreft onze planeet. **Om te voldoen aan de vraag van scholen, ontwikkelt Leefmilieu Brussel een gepast en gevarieerd aanbod voor scholen en beantwoordt het hun vragen:**

- ♥ Welke verbanden leggen met mijn leerplan? → Gebruik de leermiddelen, vele vermelden de eindtermen
- ♥ Vertrouwd raken met de inhoud? → Volg een voorbereidende opleiding
- ♥ Waar beginnen? → Neem deel aan een sensibiliserings-campagne
- ♥ Tijdgebrek? → Boek een workshop voor uw klas
- ♥ Betekenis geven? → Koppel kennis aan actie door een overkoepelend schoolproject te organiseren

Meer info: www.leefmilieubrussel.be/scholen

AGENDA

Om dit tijdschrift elke maand gratis te ontvangen: 02 775 75 75, abonnement@leefmilieu.irisnet.be of www.leefmilieubrussel.be/abonnement.

18/06 - 06/07 - PLAZEY GROEN STADSFESTIVAL

Een ontspannende namiddag of een bruisende avond in een prachtig Brussels park? Sport, muziek, knutselactiviteiten voor de kinderen, Brusselse kortfilms en langspeelfilms in open lucht... Dat en meer vindt u in Plazey, in het Elisabethpark in Koekelberg, vlakbij het station Simonis, met zicht op de stad. Neem uw picknick, uw speelgoed, uw muziekinstrumenten... mee. Want Plazey is meer dan ooit van u! Plaats van afspraak: van 18/06 tot 06/07 in het Elisabethpark, 1081 Koekelberg. Elke woensdag van 12.00 tot 20.00 uur, elke vrijdag van 15.00 tot 03.00 uur, elke zaterdag van 18.00 tot 02.00 uur en elke zondag van 10.00 tot 22.00 uur. Meer info: www.plazey.be, 02 412 00 50.

27/06 - 28/06 - ERVARING SILENT BOX

Behoeftte aan 10 minuten verdiende rust? In de Silent Box geniet u van rust en kalmte in hartje Brussel. Plaats van afspraak: van 13.00 tot 20.00 uur in het Elisabethpark in Koekelberg, in het kader van het Plazey Festival. Brusselaars kunnen hun Silent Box-ervaring delen via Twitter en Facebook (zie P2). Meer info: www.citizenne.be, 02 203 08 00.

21/07 - EVENEMENT NATIONALE FEESTDAG

Leefmilieu Brussel heeft een stand in het centrum van de stad. Breng ons een bezoekje, stel vragen, neem onze publicaties mee, enz. Plaats van afspraak: Regenschapsstraat, tegen-

over de Kleine Zavel in 1000 Brussel. Van 10.00 tot 19.00 uur.

30 - 31/08 - EVENEMENT TOMATENFEEST

Uniek in het Brussels Gewest: het eerste Tomaten- en oude groentenfeest. Uw ogen en smaakpapillen kunnen zich tegoed doen aan de meest uiteenlopende tomaatsoorten.

Een week-end voor tuinliefhebbers, een gezinsevenement met ontmoetingen en diversiteit. Proef gratis meer dan 20 tomatensoorten, ontdek verschillende technieken om tomaten te kweken, recepten en kooktips, een 'Tomato Bar', een gegendst bezoek aan de didactische Tuinen van Pomone en de moestuinen van de Boerderij, tal van activiteiten voor de kinderen, hoevedieren... Plaats van afspraak: van 10.00 tot 18.00 uur in Boerderij Nos Pilifs, Trassersweg 347, 1120 Brussel. Gratis toegang. Meer info: www.fermenospilifs.be (FR), lesjardinsdepomone.skynetblogs.be (FR), www.madametomate.eu/nl; tomate@pilifs.be, 02 262 11 06.

30/08 - EVENEMENT NACHT VAN DE VLEERMUIS

De vleermuis is het enige zoogdier met vleugels en het resultaat van een wel heel bijzondere evolutie. Het zijn echte luchtacrobaten die zich op het gehoor verplaatsen. Ze maken daarbij al duizenden jaren gebruik van technieken die de mens nog maar sinds enkele jaren begrijpt. Natuurpunt en haar vele partners nodigen u uit voor een verrijkende avond in Brussel, Vlaanderen en Wallonië: een vleermuizenocht, filmvoorstellingen, verschillende workshops, enz. Kom en wandel mee de nacht in, op zoek naar deze mysterieuze vliegende zoogdieren. Spektakel gegarandeerd en een unieke ervaring. Meer info: www.nachtvandeveleermuis.be

HET HELE JAAR DOOR - PARKEN IEDEREEN Z'N GROEN PLEKJE

Picknicks, speelpleinen, moestuinen, ligstoelen, dieren, bootjes... Vind de geknipte groene ruimte! Download gratis de app "Brussels Gardens" om deze zomer met volle teugen te genieten van de Brusselse groene ruimten.

Meer info: www.brussels-gardens.be

Voor al uw vragen:

INFO

02 775 75 75
www.leefmilieubrussel.be